

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 S. Sundin

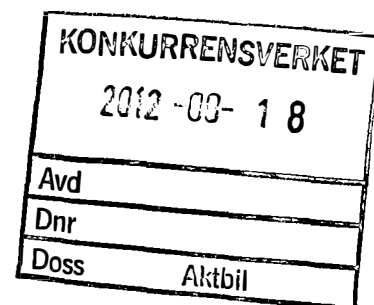
DOM
 2012-09-14
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 1730-12

SÖKANDE

1. [REDACTED]

2. [REDACTED]

MOTPART
 Älvdalens kommun
 Box 100
 796 22 Älvdalen

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten ogiltigförklarar avtalen som benämnts ”avtal om driftbidrag till museiverksamhet”, ”hyreskontrakt för Lokal” och ”tilläggsavtal till hyresavtal Lomkällan” mellan Älvdalens kommun avseende Lomkällan, Särna skogsmuseum och Särna Offroad Center AB.

Dok.Id 63364

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00

E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-12:00
 13:00-16:00

BAKGRUND

Älvdalens kommun (kommunen) har annonserat efter en ny entreprenör till Lomkällan, Särna skogsmuseum. Enligt kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll beslutade kommunstyrelsen den 20 mars 2012 att anta anbud nr 1 som arrendator. Den 3 april 2012 undertecknades "Hyreskontrakt för lokal" av företrädare för kommunen och för Särna Offroad Center AB. Samma dag undertecknade nämnda företrädare ett tilläggsavtal till hyreskontraktet och avtal om driftbidrag till museiverksamhet med samma leverantör.

YRKANDEN M.M.

██████████ och ██████████ yrkar att det avtal som tecknats med den vinnande leverantören ska förklaras ogiltigt och att upphandlingen ska göras om i enlighet med lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Till stöd för sin ansökan uppger ██████████ och ██████████ bl.a. följande. Då den aktuella upphandlingen avser drift av museiverksamhet med tydliga riktlinjer från kommunen kring t.ex. öppettider och verksamhetens inriktning är undantaget från LOU vid hyra och arrende inte tillämpligt. De har lidit skada genom att kontraktet tilldelats annan leverantör.

Kommunen yrkar att förvaltningsrätten avvisar ansökan om överprövning och anför att arrende- och hyresavtal inte faller inom ramen för LOU. Överenskommelsen med arrendatorn om verksamhet, öppettider etc. är inte så utförlig och detaljerad att den utgör grund för en upphandling enligt LOU.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om kommunen varit skyldig att tillämpa LOU vid tilldelning av i frågavarande kontrakt.

Enligt 1 kap 2 § LOU gäller lagen för offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster samt av byggkoncessioner. Kontrakt som avser förvärv av fastighet, arrenderätt, hyresrätt, bostadsrätt, tomträtt, servituts-

rätt eller någon annan rättighet till fastighet är däremot undantagna från lagens tillämpningsområde (1 kap. 6 § första stycket 1 LOU).

Bestämmelserna om undantag ska tolkas restriktivt och det är den som åberopar undantaget som ska visa omständigheter som gör undantaget tillämpligt (prop. 2006/07:128 s. 291 samt C 20/01 och C-28/01 Europeiska kommissionen mot Förbundsrepubliken Tyskland, REG 2003, s. I-3609).

Kommunen har bl.a. uppgett följande. Kommunen äger skogsmuseet i Särna. Tidigare sköttes museidriften av en förening, Lomkällan, som sade upp avtalet 2010. Skogsmuseet erbjuder, förutom utställningsverksamhet, café- och lunchservering och lokaler för mindre sammankomster/ konferenser. För att kunna driva museiverksamheten vidare annonserade kommunen i december 2011 efter ny arrendator. Anbuderna utvärderades och i mars 2012 beslutade kommunstyrelsen att anta anbud nr 1. Ett vanligt hyreskontrakt upprättades för lokalen. I tillägg till hyreskontraktet avtalades dessutom att hyresgästen åtar sig att ha visning av skogsmuseet. Det är de riktlinjer som kommunen avtalat med arrendatorn. Därutöver finns ett avtal om driftbidrag till museiverksamheten. Ändamålet med bidraget är att säkerställa museiverksamheten vid Lomkällan. Kommunen betalar ett driftbidrag om 300 000 kr per år för drift av museiverksamheten under sommarsäsongen (1 juni - 30 september). Företaget/arrendatorn har rätt att bedriva egen verksamhet såväl under sommarsäsongen som övrig tid på året under förutsättning att övrig verksamhet inte hindrar museiverksamheten. Arrende- och hyresavtal faller inte inom ramen för LOU. Överenskommelsen med arrendatorn om verksamhet, öppettider etc. är inte så utförlig och detaljerad att den utgör grund för upphandling enligt LOU. Den enda tjänst som arrendatorn utför åt kommunen avser just öppethållande av museiden. Därutöver har arrendatorn frihet att bedriva egen verksamhet som inte ingår i avtalet med kommunen.

Kommunen har gett in "Hyreskontrakt för lokal" daterat den 3 april 2012 där Kommunen står som hyresvärd och Särna Offroad Center AB som hyresgäst. Vidare har kommunen gett in "Tilläggsavtal till hyresavtal Lomkällan". Kommunen hänvisar också till "Avtal om driftbidrag till museiverksamhet" daterat den 3 april 2012 där kommunen och Särna Offroad Center AB anges som parter. Av avtalet om driftbidrag till museiverksamhet framgår att ändamålet med avtalet är att säkerställa museiverksamhet vid Lomkällan genom att kommunen lämnar ett årligt verksamhetsbidrag.

Ovan nämnda avtals syfte och utformning, gör enligt förvaltningsrätten, att de bör behandlas som en helhet och bedömas utifrån det sammantagna innehållet. Förvaltningsrätten anser att kommunen inte har visat omständigheter som gör att undantaget för hyres- eller arrendeavtal är tillämpligt. Kontraktet löper på två år med möjlighet till förlängning. Det årliga driftbidraget för museiverksamheten uppgår till 300 000 kr. Enligt förvaltningsrätten är det snarast fråga om ett tjänstekontrakt. Den omständigheten att avtalet inte är detaljerat föranleder inte förvaltningsrätten till annan bedömning. Att en beställare utformar ett avtal i funktionella termer är sålunda inte något hinder för att LOU ska tillämpas på upphandlingsförfarandet.

Förvaltningsrätten har kommit till slutsatsen att undantag från skyldigheten att tillämpa upphandlingsbestämmelserna inte föreligger. Genom att inte upphandla bedrivandet av museiverksamheten enligt LOU har kommunen, enligt förvaltningsrättens mening, brutit mot bestämmelserna i LOU. [REDACTED] och [REDACTED] har inte getts tillfälle att i konkurrens delta i upphandlingen och har därmed lidit skada. Förvaltningsrätten anser därför att upphandlingen ska göras om (jfr 16 kap. 6 § LOU och RÅ 2005 ref. 47).

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Karin Forslund Johansson

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.